

ВІДНАЙДЕНА КНИГОЗБІРНЯ КАРОЛІНИ ЛЯНЦКОРОНСЬКОЇ

Маріанна МОВНА

ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0003-2473-6998>

кандидатка історичних наук, старша наукова співробітниця,
Львівська національна наукова бібліотека України
ім. В. Стефаника НАН України, відділ наукової бібліографії,
вул. Стефаника, 2, 79000, м. Львів, Україна,
e-mail: mari3anna@ukr.net

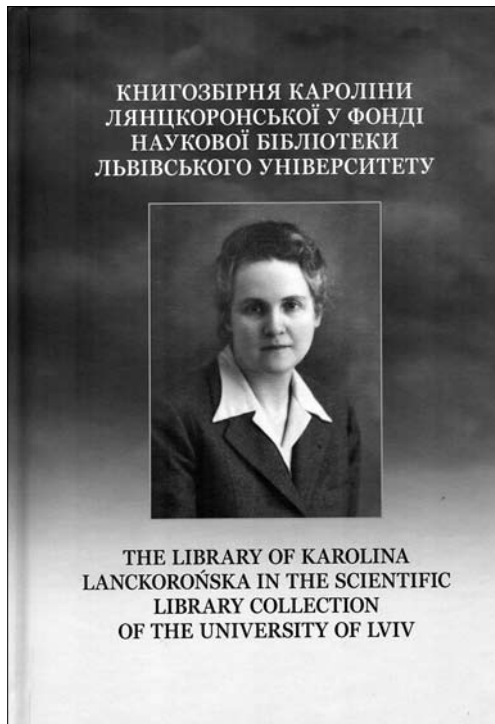
**Книгозбірна Кароліни Лянцкоронської
у фонді Наукової бібліотеки Львівського
університету: до 90-річчя габілітації
Кароліни Лянцкоронської у Львівському
університеті. Упоряд. Л. Купин;
уклад. бібліографії: І. Дарчук, У. Романюк,
І. Степова; стаття Д. Сідорович-Муляк;
ЛНУ ім. І. Франка, Наукова бібліотека.
Львів, 2025. 160 с.: іл.**

Меморіальна функція є важливою в наукових дослідженнях працівників книгозбірень, оскільки бібліотека є втіленням колективної пам'яті людства. Бібліографування друкованої суспільно значущої культурної спадщини попередніх поколінь та їх визначних представників займає провідне місце у науковому житті бібліотеки як інституції. Такою непересічною постаттю у науковому та культурному контексті довоєнної Галичини є представниця відомого роду польських аристократів — графиня Кароліна Лянцкоронська (1898—2002), історикиня мистецтва, книгознавиця, меценатка, гуманістка, професорка Львівського університету. Народившись за межами Польщі, вона отримала європейського крою виховання та освіти, а родинна книгозбірна, започаткована кількома поколіннями поспіль, й подорожі, у яких досягала інших людей, інші народи та їх культури в їхній власній самотності та ідентичності, були важливою частиною її життя — як приватного, так і професійного.

Тому можемо лише вітати майбутній вихід у світ каталогу її мистецької книгозбірни, дивом вцілілої у вихорі політичних катастроф та воєнних катаклізмів ХХ століття, укладеного колективними зусиллями працівників бібліотеки навчального закладу, у якому свого часу працювала К. Лянцкоронська, у тісній співпраці з польськими колегами.

Структурно видання складається з ґрунтовної передмови упорядниці Лесі Купин українською та англійською мовами, вступної статті Дороти Сідорович-Муляк (віце-директорки Національного Інституту ім. Оссолінських у Вроцлаві), «Фрагмент книгозбірни Кароліни Лянцкоронської (1898—2002) у Науковій бібліотеці Львівського національного університету ім. І. Франка» українською та англійською мовами, алфавітно-бібліографічного покажчика, що його уклали Іванна Дарчук, Уляна Романюк, Іванна Степова, а також вибраних ілюстрацій обкладинок книг зазначеної книгозбірни.

У процесі пошукової роботи із рукописним/пуделковим каталогом та інвентарними книгами упродовж 2020—2024 років бібліографи виявили масив книжкових видань, що належав до книгозбірни К. Лянцкоронської (добірка мистецтвознавчої літератури XVI—XX ст. з італійського та світового мистецтва, а саме — енциклопедично-довідкові видання, монографії, збірники наукових праць, відбитки статей, альбоми, каталоги, путівники музеями) у кількості 555 назв з інвентарними номерами,

повний бібліографічний опис яких здійснено укладачами. Науково-допоміжний апарат включає іменний покажчик авторів публікацій, а також ілюстративний блок, наповнений світлинами обкладинок книг з автографами і коментарями Кароліни Лянцкоронської; із дарчими написами для Кароліни; з автографами її батька графа Кароля Лянцкоронського; із дарчими написами для Кароля, а також книг з бібліотеки палацу Лянцкоронських у Роздолі; стародруків із невідновленими автографами.

Книжка виконана на високому поліграфічному рівні, її обкладинку оздоблює фотопортрет Кароліни 1939 р. з фонду Архіву Науки ПАН і ПАЗ у Кракові. Власне ця знахідка важлива для культурного контексту не лише Львова, а й ширшого географічного масштабу, оскільки власниця бібліоте-

ки була занурена в європейське культурне і наукове середовище.

На тлі здійсненої колективом науково-бібліографічного відділу скрупульозної роботи і задля спрощення доступу зацікавлених науковців до джерельної бази, було б доцільно, на нашу думку, сформувати окремий книжковий фонд (колекцію) К. Лянцкоронської, оскільки, як бачимо, її книжки розпоршені по декількох підрозділах Бібліотеки, а не складають комплекс друків.

Видрукований каталог книгозбірні К. Лянцкоронської, до постаті та діяльності якої часів Другої світової війни українська громадськість зверталася від початків Незалежності (згадка про її свідчення щодо розстрілу польської професури у Львові у спогадах учасника збройної боротьби УПА Мирослава Кальби (1999) [1]), сучасне перевидання її «Воєнних спогадів 1939—1945 років» (2023) [2], безсумнівно, послужить додатковим стимулом і джерелом розуміння її наукової постави, самої книжкової колекції, інспірації європейських мистецтвознавців, а отже, прислужиться для подальших наукових досліджень.

1. Кальба М. *Ми присягали Україні. ДУН 1941—1943*. Ред. Олег Романів; НТШ. Львів, 1999. 184 с. (Мемуарна Бібліотека НТШ; чис. 5).
2. Лянцкоронська К. *Воєнні спогади, 22 вересня 1939 — 5 квітня 1945*. Пер. пол. Н. Ткачик. Чернівці: Книги XXI, 2023. 422 с.

REFERENCES

1. Kalba M. *We swore to Ukraine. DUN 1941—1943*. Ed. Oleg Romaniv; NTSh. Lviv, 1999. 184 p. (Memoir Library of NTSh; no. 5).
2. Lyanskoronska K. *War Memories, September 22, 1939 — April 5, 1945*. Trans. Pol. N. Tkachyk. Chernivtsi: Knygy XXI, 2023. 422 p.